

Sygn. akt III AUa 26/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r. w Lublinie

sprawy H. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 12 listopada 2015 r. sygn. akt IV U 340/15

oddala apelację.

Krzysztof Szewczak Małgorzata Pasek Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska

Sygn. akt III AUa 26/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił H. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, iż komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 26 maja 2015 r. nie stwierdziła u wnioskodawcy niezdolności do pracy.

Odwolanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony domagając się uznania go za osobę częściowo niezdolną do pracy. W uzasadnieniu zaznaczył, że od dnia 1 sierpnia 2011 r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Z każdym zaś rokiem stan jego zdrowia pogarsza się.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Rozstrzygnięciem zawartym w punkcie II. wyroku z dnia 12 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. i przyznał H. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia(...)r. do dnia(...)r.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

Ubezpieczony H. D. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2001r. Ostatnio Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 8 lipca 2014 r. przyznał ubezpieczonemu prawo do renty na dalszy okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie orzeczeniem z dnia 19 listopada 2014 r. oddalił apelację organu rentowego od powyższego wyroku. W dniu 18 marca 2015 r. H. D. złożył do ZUS wnioski o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wobec powyższego został skierowany na badanie przez lekarza orzecznika organu rentowego, który w orzeczeniu z dnia 6 maja 2015 r. stwierdził, iż ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy do dnia 31 maja 2017 r. Na skutek złożonego zarzutu wadliwości powyższego orzeczenia wnioskodawca został przebadany przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 26 maja 2015 r. stwierdziła, iż nie jest on niezdolny do pracy. Powyższe orzeczenie stało się podstawą do wydania zaskarżonej decyzji z dnia 29 maja 2015r.

W toku postępowania odwoławczego Sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii oraz neurologii. Biegli rozpoznali u H. D. skoliozę prawostronną odcinka piersiowego kręgosłupa, przewlekły zespół bólowy kręgosłupa szyjnego, piersiowego i lędźwiowego na podłożu skoliozy i wtórnych zmian zwyrodnieniowo-przeciążeniowych, nawracający zespół bólowy lewego barku w przebiegu zmian przeciążeniowych oraz okołoporodowe uszkodzenie splotu ramiennego prawego z niedorozwojem i głębokim niedowładem prawej kończyny górnej z jej funkcjonalną bezużytecznością. Powyższe powoduje, iż w ocenie biegłych ubezpieczony jest niezdolny do pracy w okresie od 1 kwietnia 2015 r. do 31 marca 2017 r. W uzasadnieniu opinii biegli wskazali m. in., iż stan zdrowia H. D. od czasu badania lekarskiego będącego podstawą do wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Siedlcach w sprawie IV U 701/13 nie poprawił się. Ubezpieczonemu jest przeciwwskazana praca w długotrwałej wymuszonej pozycji kręgosłupa, prace wymagające sprawności obu kończyn górnych i prace długotrwałe monotypowe w zakresie sprawnej lewej kończyny górnej.

Sąd Okręgowy podkreślił, że H. D., urodzony dnia (...), z wykształcenia jest teologiem oraz technikiem informatykiem. Obecnie pracuje jako doradca serwisowy, specjalista ds. marketingu w salonie samochodowym.

W ocenie Sądu pierwszej instancji przeprowadzone na gruncie niniejszej sprawy postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, iż ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawę powyższych ustaleń stanowiła sporządzona na potrzeby przedmiotowego postępowania opinia biegłych. Sąd Okręgowy zaznaczył, że została ona sporządzona przez lekarzy - specjalistów z zakresu schorzeń, które dotyczą ubezpieczonego. Jej wydanie zostało poprzedzone zapoznaniem się zebraną dokumentacją medyczną oraz badaniem H. D.. Wnioski sformułowane przez biegłych są logiczne i zostały w sposób należyty uzasadnione. Sąd uznał zatem, iż opinia jest obiektywnym i miarodajnym dowodem stanu zdrowia ubezpieczonego. Jednocześnie Sąd pierwszej instancji oddalił wniosek organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych tych samych specjalności z uwagi na jego niezasadność. Biegli w sporządzonej opinii w sposób wystarczający wyjaśnili bowiem sporną okoliczność niezdolności do pracy H. D..

Sąd Okręgowy przyjął więc, że ubezpieczony spełnił wszystkie, wyrażone w art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, warunki uprawniające do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres tj. do dnia (...)r. i dlatego na podstawie art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego orzekając jak w wyroku.

Apelację od przedmiotowego orzeczenia wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaskarżając wyrok w punkcie II i zarzucając:

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodu w postaci opinii biegłych sądowych lekarza ortopedy i neurologa z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów;

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) poprzez błędną wykładnię tego przepisu i przyjęcie, że stan zdrowia ubezpieczonego H. D. uzasadnia stwierdzenie jego częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 31 marca 2017 r.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podkreślił, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawca utracił zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 31 marca 2017 r. Zdaniem biegłych w przypadku ubezpieczonego w okresie zatrudnienia, wtórnie do wniesionego inwalidztwa, doszło do pogorszenia stanu zdrowia ubezpieczonego na skutek warunków i rodzaju wykonywanej pracy. Powstały wtórne zmiany zwyrodnieniowo-przeciążeniowe kręgosłupa i braku lewego oraz pogłębiająca się skolioza kręgosłupa piersiowego skutkujące przewlekłymi zespołami bólowymi z ograniczeniem ruchomości. W ocenie pozwanego sytuacja taka nie oznacza jednak, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy. Zgodnie z aktualnymi standardami orzecznictwymi jednoręczność, po okresie adaptacji, nie powoduje niezdolności do pracy zgodnej z kwalifikacjami. Natomiast stwierdzony u odwołującego zespół bólowy kręgosłupa i barku lewego w okresie zaostrzenia dolegliwości może stanowić wskazanie do korzystania przez ubezpieczonego ze zwolnień lekarskich. Jednocześnie ZUS Oddział w S. zaznaczył, że swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na dowodach budzących wątpliwości nie dopełniając obowiązku dogłębnego rozpoznania sprawy oraz przekroczył granice swobodnej oceny dowodów określone w art. 233 § 1 k.p.c.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwany domagał się zmiany przedmiotowego wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na apelację H. D. wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i dlatego podlega oddaleniu.

Sąd drugiej instancji podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego, sporządzonego zgodnie z wymaganiami art. 328 § 2 k.p.c., spotyka się z pełną akceptacją sądu drugiej instancji to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, w przedmiotowym przypadku Sąd Okręgowy właściwie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wyciągnął słuszne wnioski skutkujące zmianą zaskarżonej decyzji oraz przyznaniem H. D. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na dalszy okres tj. od (...)r. do dnia (...)r.

W niniejszej sprawie kluczowa dla rozstrzygnięcia odwołania H. D. była opinia biegłych lekarzy z zakresu ortopedii i neurologii, która została podzielona przez Sąd Okręgowy jako logiczna, fachowa oraz należycie umotywowana. Także zdaniem Sądu Apelacyjnego wymieniona opinia może stanowić podstawę ustaleń Sądu w zakresie stopnia oraz okresu niezdolności do pracy ubezpieczonego. Została ona bowiem wydana w sposób rzetelny, przez specjalistów w swoich dziedzinach oraz oparta na szczegółowej analizie stanu zdrowia wnioskodawcy. Jednocześnie jest stanowcza i jednoznaczna w swych wnioskach.

W tym miejscu należy podkreślić, iż dowód z opinii biegłych podlega ocenie przy zastosowaniu kryteriów określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Dokonując tej oceny sąd w każdym wypadku powinien kontrolować wypowiedzi biegłych pod kątem ich zgodności z zasadami logiki, poziomu wiedzy biegłych, sposobu motywowania ich stanowiska, podstaw teoretycznych opinii, a także stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98 – OSNC 2001, z. 4, poz. 64 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00 – LEX nr 52 544). Zdaniem Sądu drugiej instancji opisane kryteria zostały uwzględnione przez Sąd Okręgowy i dlatego brak jest podstaw do kwestionowania przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji oceny dowodów, w szczególności zaś dowodu z opinii biegłych. W tej sytuacji twierdzenia organu rentowego, iż stan zdrowia H. D. nie powoduje nawet częściowej niezdolności do pracy są niewystarczające do podważania wiarygodności wywołanej opinii oraz dokonania odmiennych ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Takiej oceny wywołanych w sprawie opinii nie mogą również zmienić sformułowane przez pozwanego pisemnie zastrzeżenia do opinii oraz odpowiadająca im argumentacja zawarta w apelacji. Przede wszystkim podkreślić bowiem należy, iż biegli nie twierdzili, że samo inwalidztwo istniejące u ubezpieczonego od urodzenia na skutek okołoporodowego uszkodzenia splotu ramiennego prawego z niedorozwojem i głębokim niedowładem prawej kończyny górnej z jej funkcjonalną bezużytecznością decyduje o częściowej niezdolności do pracy wnioskodawcy. Biegli wskazywali natomiast, że w okresie zatrudnienia doszło do pogorszenia stanu zdrowia strony na skutek warunków i rodzaju wykonywanej pracy. Stan zdrowia H. D. znacznie się więc pogorszył w ostatnich latach. Jak zaznaczyli biegli powstały wtórne zmiany zwyrodnieniowo-przeciążeniowe kręgosłupa i barku lewego. Pogłębiła się również skolioza kręgosłupa piersiowego, co skutkuje przewlekłymi zespołami bólowymi z ograniczeniem ruchomości. Wszystkie te schorzenia i zmiany ocenione łącznie z uwzględnieniem wymagań co do konieczności prowadzenia systematycznej rehabilitacji i w okresach bólowych leczenia farmakologicznego doprowadziły biegłych do konkluzji, iż ubezpieczony jest osobą częściowo niezdolną do pracy w zawodzie zgodnym z poziomem posiadanych kwalifikacji tj. technika-informatyka, teologa czy specjalisty do spraw marketingu. W przypadku wnioskodawcy przeciwskazana jest bowiem praca w długotrwałej, wymuszonej pozycji kręgosłupa, praca wymagająca sprawności obu kończyn górnych i praca długotrwała monotypowa w zakresie sprawnej lewej kończyny górnej. Wbrew twierdzeniom apelanta występująca u ubezpieczonego praktyczna jednoręczność w powiązaniu z aktualnymi dolegliwościami kręgosłupa i barku uniemożliwia zatem przyjęcie, iż jest on osobą zdolną do pracy w rozumieniu rentowym. Niewystarczające jest przy tym przyjęcie, że dolegliwości te mogą być leczone w ramach czasowych zwolnień lekarskich, gdyż schorzenia mają charakter postępujący, wymagają systematycznej rehabilitacji i powodują przewlekłe dolegliwości bólowe u ubezpieczonego.

Podsumowując należy zatem stwierdzić, iż Sąd pierwszej instancji słusznie nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych. Wywołana w postępowaniu pierwszoinstancyjnym opinia była bowiem spójna, kompletna i nie budziła wątpliwości Sądu Okręgowego ani Sądu drugiej instancji. Została wydana po zbadaniu wnioskodawcy i analizie dokumentacji medycznej, a biegli precyzyjnie uzasadnili swoje stanowisko. Wzięli także pod uwagę dotychczasowe zatrudnienie ubezpieczonego. Uwzględnili nadto wszystkie kryteria wynikające z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). W tej sytuacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. musi być uznany za bezzasadny.

Wynik prawidłowo przeprowadzonego przez Sąd pierwszej instancji postępowania dowodowego jednoznacznie wskazuje zatem na to, że wnioskodawca jest okresowo, częściowo niezdolny do pracy. W związku z powyższym nie doszło również do naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 12 ust. 3 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. Sąd dokonał bowiem prawidłowej interpretacji wskazanego przepisu oraz subsumpcji ustalonego stanu faktycznego do sformułowanej w drodze wykładni normy prawnej.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w wyroku.